

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 82. — ŠTEV. 82.

NEW YORK, MONDAY, APRIL 9, 1934. — PETEK, 9. APRILA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

STAVKE POVZROČAJO JOHNSONU VELIKE PREGLAVICE

ŽENA GOVERNERJA PINCHOTA ODLOČNO NAPADLA DELOVANJE INDUSTRIJALNEGA DIKTATORJA

V desetih dneh bodo oblasti odločno nastopile proti kršilcem NRA določb. — Spora med delavci in upravo Nash tovarne ni bilo mogoče uravnati. — Detroiti izdelovalci orodja bodo v četrtek zastavkali. — Mrs. Pinchot pravi, da Johnson protrežira kapitaliste.

WASHINGTON, D. C., 7. aprila. — Vsem NRA oblastim po deželi je poslal danes industrijalni ravnatelj general Johnson okrožnico, v kateri pravi med drugim:

— Približal se je trenutek, ko bo vpriporjen napad na vse kršilce NRA določb. V desetih dneh bodo lokalne NRA postaje poslale svoje pritožbe tukajšnji centrali.

V centrali jih bomo natančno pretehtali, in vsako pritožbo, ki bo upravičena, bomo izročili okrajnemu pravdniku.

WASHINGTON, D. C., 7. aprila. — Položaj v velikih industrijskih središčih dežele je še vedno zelo kritičen. V Detroitu in drugih mestih, kjer je avtorna industrija zelo razvita, so se pojavile nove težkoče.

Poleg vsega tega je pa še žena pennsylvanskega guvernerja vpriporila na industrijalnega diktatorja Johnsona neobičajen napad.

Mrs. Pinchot, ki vedno poudarja, da je prijateljica delavcev, pravi: —

— General Johnson je zahteval na stroške delavcev in odjemalcev moč in bogastvo Wall Streeta. On je izdal velike principe NRA.

Vladni posredovalci so že mislili, da se jim je posrečilo končati več tednov trajajoči spor med delavci in upravo Nash tovarne v Detroitu, ko so se naenkrat pojavile nove zadrege.

Stavka se nadaljuje. 4600 delavcev pravi, da se bodo šele tedaj vrnili na delo, ko bo kompanija ugodila vsem njihovim zahtevam.

Detroiti izdelovalci orodja, ki zavzemajo med avtnimi delavci najvišje mesto, bodo v četrtek zastavkali, če jim ne bodo kompanije stavile boljše ponudbe.

2200 izdelovalcev orodja je danes odšlo predčasno z dela, da so se udeležili glasovanja, ki je izpadlo v prid štrajku.

Navzlic prizadevanjem posredovalcev se stavka pri Motor Products Corporation v Detroitu nadaljuje. Ker je zastavkalo tisoč posebnih delavcev, je kompanija spodila na ulico pet tisoč mož.

V Detroitu je poleg tega zastavkalo še sto uslužbencev Western Union Telegraph Company, ki raznašajo brzojavke. Zahtevajo najmanj trideset centov na uro.

Pred posebnim senatnim odsekom se je žena pennsylvanskega guvernerja z vso verno zavzela za Wagnerjevo predlogo, čije svrha je zavarovanje proti nezaposlenosti. V isti sapi je pa vpriporila oster napad na generala Johnsona.

— NRA postave so zdrave, — je rekla, — toda Johnson jih pravilno ne izvaja. Veliki in bogati podjetniki so spoznali, da se mora bati tega domišljavega generala le majhen podjetnik oziroma grocer na kornerju, dočim so kapitalisti pravilnike tako prikožili, da so njim v prid. Johnson skuša odvzeti vso veljavo postavam, ki so namenjene zaščiti delavstva. Johnsonu gre predvsem zato, da pribavi Wall Streetu čimveč dividend. Ze danes so jasne usodepolne posledice te politike.

Hartford, Connecticut, so zastavkali delavci treh tovarn, ki izdelujejo potrebščine za aeroplan. Zahtevajo take plače, kot so jih imeli leta 1929.

Nazijci so napadli katoliški shod

SKALOVJE SE JE ZRUŠILO V MORJE

Več tisoč ton skalovja je zdrčalo v morje in morje je preplavilo dve vasi. 50 ljudi je utonilo. — Nesreča v bližini New Yorka.

Oslo, Norvegija, 8. aprila. — Več tisoč ton kamenja in zemlje je zdrčalo v morje na zapadnem obrežju Norveške, vsled česar so morski valovi presenetili v spanju prebivalce dveh vasi in je 50 ljudi utonilo.

Med žrtvami je 20 otrok; porušene so bile tri kmetijske hiše. Mnogo prebivalcev v ribiških vasi Tafjord in Fjorås pogrešajo in so najbrže postali žrtve nesreče.

Ob treh jutraj, ko je tretjič zdrčalo v morje skalovje, so nastali valovi 30 čevljev visoki in morje se je razlilo pol milje daleč na suho zemljo. Kakor naglo se je razlila voda, ravno tako naglo se je tudi umaknila in potegnila s seboj ljudi, ki se niso mogli obeti in so mnogi trpeli vsled hudega mraza.

Iz Alasunda je odšlo ponesrečenim več ladij in motornih čolnov na pomoč. Voda je odnesla na obrežje čolne, avtomobile in vozeve.

Fjord, ki loči obe vasi, je zelo ozek in ga omejujejo strme gore. Vas Tafjord, ki se nahaja na koncu fjorda, je bila najbolj prizadeta. Do vasi je mogoče priti samo po morju, ker zaradi strmega gorovja ni bilo nje mogoče zgraditi ceste.

Pod vrhom Storm King gore, ki je eno najbolj priljubljenih izletišč, se je večeraj 1500 čevljev nad Hudsonom utrgal zemski plaz in podsil tri avtomobile ter usmrtil tri osebe.

Ko so videli ljudje, da se pomika plaz proti cesti, so poskakali iz avtomobilov, dočim se ljudje iz treh avtomobilov niso mogli rešiti.

Reševalna akcija je bila zelo težkočena, ker je bil promet popolnoma ustavljen.

SOCIJALISTI IZGUBLJAJO SLUŽBE

Dunaj, Avstrija, 8. aprila. — 44.000 mestnih uslužbencev je bilo s 1. aprilom odpuščenih 1200 učiteljev in drugih mestnih uradnikov, ker so podpirali socijaliste v fašistovski-socijalistični državljanski vojni.

Dunaj, Avstrija, 8. aprila. — Vdova štajerskega socijalističnega voditelja Kolomana Wallischa, ki je bil v februarju tekom državljanske vojne obešen, je bila obdožena veleizdaje, ker je z mnogimi drugimi ženami socijalistov preskrbeljevala tekom bojev socijaliste s cigaretami in živcem.

V Buffalo, N. Y., je zastavkalo dva tisoč delavcev Consolidated Aircraft Corp.

V Cleveland, Ohio, se je vrnilo na delo 800 delavec Multigraph Corporation. Družba je priznala unijo.

V Fayette premogovnem okrožju v Pennsylvaniji so izbruhnili delavski nemiri. Štiri hiše so bile bombardirane. Oddanih je bilo šeststo strelav. Štiri težko ranjene osebe so odvedli v bolnišnico.

FRANCOSKI URADNIKI NE BODO STAVKALI

Voditelji uradnikov se bodo poslužili parlamentarnih sredstev v doseg svojega cilja. — Vetranom je bila znižana penzija.

Pariz, Francija, 8. aprila. — Med 800.000 francoskimi državnimi uradniki in Doumergovim kabinetom, ki jim skuša znižati plače, je nastala taka nepetost, da so nekateri že bali državljanske vojne v Franciji.

Večkrat je prišlo že do vročih spopadov med socijalisti in nacionalisti.

V zadnjem času so se pa uradniki nekako pomirili in so sklenili, da se ne bodo poslužili direktne akcije, pač bodo pa skušali na parlamentarnem način priti do svojih pravic.

Velik udarec je zadela vlada tudi vojnim veteranom, ker je odredila, naj se jim zmanjšajo penzije za eno milijardo frankov.

V Lyons so nezameci napadli neko trgovino za orožje ter odnesli 60 pušk in dosti municije.

ODVEDBA ČESKEGA ČASTNIKA

Praga, Češka, 8. aprila. — Češkega stotnika Jana Kirinoviča je 20 nazijcev odvedlo čez mejo v Nemčijo. Kirinovič, ki je povezoval obmojni straži v Nahu, je hodil po gozdu 50 metrov od nemške meje, ko so ga nazijci zgrabili, ga posadili v avtomobil in ga odpeljali čez mejo. Do sedaj še ni dognano, kam je bil odpeljan. Čehoslovške oblasti so pri nemški vladi vložile oster protest.

KRISTUS JE BIL ROJEN 7 LET PR. K.

Berlin, Nemčija, 8. aprila. — Poznamo berlinski teolog profesor Oswald Gerhardt, ki se posebno peča z godovinskimi podatki v sv. pismu, pravi, da je bil Kristus rojen v Betlehemu 2. aprila leta 7. pred začetkom sedanjega štetja. Do tega sklepa je prišel Gerhardt vsled stanja zvezd v onem času. Kot pravi Gerhardt, so ljudje poznali zvezdo Saturn kot "božjo zvezdo" in je bila vidna pri kratkem odplatu iz Istanbula. Vi teden v aprilu leta 7 pred začetkom sedanjega štetja ter so ji "trije podri z jutrova" sledili kot pravi sv. pismo. Trije kralji so po njegovem zadržanju prišli v Betlehem okoli 5. novembra, ko je bil Saturn viden nad Jeruzalemom in Betlehemom in je bil Kristus tedaj star okoli 7 mesecev.

PRIZIV NI DOVOLJEN INSULLU

Insull bo v teku enega tedna izročen ameriškim oblastim. — Podkohlul Berry ga bo sprejel v svoje varstvo.

Istanbul, Turčija, 8. aprila. — Državni pravdnik Kenan bej je odločil, da Insullu ni dovoljena pritožba proti izročitvi ameriškim oblastim, vsled česar bo izročen tekom enega tedna. Kenan pravi, da je vsaka tožadvena pritožba po izročitvi pogodbi med Turčijo in Združenimi državami izključena.

V nekaj dneh bo prišel v Istanbul ameriški poslanik v Angori Skinner, da izvrši vse potrebno glede Insullove izročitve.

Kmalu nato, ko je prišel Insull na parniku Maiotis v Istanbul, je tretje kazensko sodišče odločilo, da je Insulla mogoče izročiti Zdr. državam, ker se ni pregrešil niti politično, niti vojaško. Insulovi odvetniki zatrjujejo, da je bila njegova aretacija protipostavna. Vsled odločitve generalnega državnega pravdnika Kenan beja pa je vsaka pritožba zabranjena. Navzlic temu pa so njegovi zagovorniki sestavili 11 strani dolgo pritožbo, ki boče dokazati, da so se turške oblasti vsled aretacije pregrešile proti mednarodni postavi. Insull je v ječi strogo zastražen in ima posebnega slugo, ki dobiva 12 centov dnevnega plače. Insull je sedaj popolnoma zdrav in večinoma bere in piše.

Washington, D. C., 8. aprila. — Državni departament naznanja, da je predsednik Roosevelt poblastil ameriškega podkonzula v Istanbulu Burtona Yost Berryja, da prevzame Insulla pod svoje varstvo. Poblastilo je bilo brezjavno poslano ameriškem poslaniku v Angori.

Berry, ki je star 32 let, je stopil v konzularno službo pred šestimi leti. Berry po preskrbel prostor za sebe in za Insulla na kakem ameriškem parniku, ki bo v

PO 14 LETIH PRIZNAL UMOR

Lancaster, Pa., 8. aprila. — Policista Louis Matt in Arthur Kinner sta naznanila, da je Joseph Brosevič, ki je na policijski postaji iskal zavetišča, priznal, da je leta 1920 v Mingo Junction ustrelil George Košiča. Brosevič pravi, da ga je vsa leta pekla vest, vsled česar je sedaj svoj zločin priznal.

KRALJ NI ODPUSTIL VNUKU

Cannes, Francija, 8. aprila. — Švedski kralj se izogiblje sestanka s svojim vnukom princem Sigwardom in njegovo lepo nemško ženo. Kralj je rekel: "Sigwardu ne bom nikdar odpustil".

Sigward Bernadotte in njegova žena so ne zamenita za kraljevo nasprotnost ter nameravata ostati v Cannes še en teden nakar se bosta vrnila v Berlin, kjer bo Sigward zopet prevzel vodstvo v filmskem gledališču.

Kralj Gustav bo v nekaj dneh odpotoval na Švedsko.

NAD ŠESTSTO PASTORJEV ŽELI PRESTOPITI V KATOLIŠKO CERKEV

BERLIN, Nemčija, 8. aprila. — Kancler Adolf Hitler je osebno posegel v katoliško-nazijski spor in s tem potrdil prej neobjavljene vesti o spopadu med nazijci in katoliško mladino.

JAPONCI BI RADI ŠE VEČ KITAJSKJE

Glavno mesto nove države bo Peiping. — Kitajski delegat je Ligi narodov predložil protest.

Ženeva, Švica, 8. aprila. — Kitajski delegati pri Ligi narodov zatrjujejo, da namerava Japonska zavzeti Peiping in ga razglasiti za glavno mesto države Mančukuo.

Glavni delegat pri Ligi narodov dr. V. K. Wellington Koo je med vsemi delegati pri Ligi razdelil pismen protest proti vstoličenju cesarja Kang Teha v Peipingu. Protest označuje mančukvanskega cesarja kot japonsko igračo in ga smatra za izdejalec Kitajske, ker je prevzel čast cesarja v novi državi, katero je postavila Japonska.

Kitajska vlada je posebno naročila dr. Koo, da agitira med delegati, da nobena država ne prizna Mančukuo. Svet Lige se bo sestel 14. maja in do tedaj bo dr. Koo predložil nove predloge proti priznanju države Mančukuo.

Hsingking, Mančukuo, 8. aprila. — Navzlic temu, da so vedno razširjene vesti o vojni nevarnosti med Rusijo in Japonsko, pravi japonski poslanik in vrhovni poveljnik japonske vojske v Mančukuo general Takaši Hišikari, da med Rusijo, Japonsko in Mančukuo ni nikake zadeve, katero bi bilo treba rešiti z orožjem.

General Hišikari pravi, da bi Japonska pričela vojno z Rusijo, ako bi imela ta namen, v zimskem času, ko je zamrznjena reka Amur, ki tvori mejo med sovjetsko Sibirijo in Mandžurijo. Po njegovem zadržanju Rusija neprestano povečuje svojo armado, medtem ko se Japonska ne pripravlja niti na bližnjo, niti na kako vojno v bodočnosti. Po njegovem mnenju imajo vse govoriče o morebitni vojni za podlago napadno razumevanje rusko-japonskih odnosov.

LETALCI REŠUJEJO RUSE

Moskva, Rusija, 8. aprila. — Dva sovjetska letalca Kemanin in Molokov sta rešila pet Rusov z ledenih plošč v Severnem ledenem morju. Prepeljani so bili na rt Van Karem in letalca bosta skušala rešiti še ostale člane Schmidtove ekspedicije, ki so se 13. febr. rešili na ledeno ploščo, ko se je potopil parnik "Čeljuskin".

Več aeroplanov iz Alaske in Sibirije je skušalo priti ponesrečenim na pomoč, toda samo Kamaninu in Molokovu se je do sedaj posrečilo rešiti pet ljudi. Ponesrečenim in gre na pomoč tudi sovjetski ledolomilec "Krasin", ki je sedaj na poti čez Atlantik in bo plul skozi Panamski kanal.

Hitler je odstavil tri nazijske voditelje, ki so brez dovoljenja nazijske organizacije na Cvetno nedeljo 25. marca sklicali svoje člane, ki so s silo razbili zborovanje katoliške mladine v berlinskem predmestju Henningsdorf. Hitler je tudi odredil strogo preiskavo tega dogodka, o katerem je bilo časopisom prepovedano poročati.

Več sto članov nazijske mladinske organizacije je nenadoma z noži napadlo 1500 katoliških mladeničev, ki so zborovali na prostem. Nazijci, ki so peli pesmi, ki sramotijo katoliško vero, so raniili več članov katoliške organizacije in tudi več duhovnikov. Odvzeli so jim tudi več sto zastav in tudi swastika zastave, češ da jih ne smejo nositi, ker ne pripadajo nazijski organizaciji. Pozneje pa je bilo dognano, da so nazijci napadli katolicane, ker v paradi niso nosili swastike.

Katoliški duhovniki so poslali o tem poročilo, papežu, ki bo skušal posredovati pri nemški vladi za katoliško mladino. Ravno zaradi tega so tudi najbrže nahajali v Rimu nemški kancler von Papen, ki je katoličan.

Berlin, Nemčija, 8. aprila. — Velik razdol v nemški evangelijski cerkvi je nastal, ko je 600 pastirjev poslalo papežu Piju XI. prošnjo, da jim dovoli vstop v katoliško cerkev. V svoji prošnji pastirji omenjajo, da je slavni nemški dogmatik in verski učenjak Karl Thieme pred šestimi meseci pisal papežu pismo, v katerem ga prosi, da skuša poravnati spor med evangelsko in katoliško cerkvijo.

Mainz, Nemčija, 8. aprila. — Katoliški duhovnik Johann Schubert je bil obsojen na štiri mesece ječe, ker je v juniju lanskega leta v svoji pridigi napadel nemško vlado. Sodišče je reklo, da je to mila kazen, ker je Schubert napadel vlado v času, ko zedinjenje države s cerkvijo še ni bilo izvršeno.

NEMŠKI GENERAL UMRL

Muehlheim, Nemčija, 8. aprila. — General Karl Rothmaler von Einem, ki se je zelo odlikoval v svetovni vojni, je umrl, star 81 let. General von Einem je leta 1918 prebil Amerikancem, da niso prebili nemške bojne vrste pri nankanju Nemoov v Champagne.

DOLLFUSS JE POSTAL VARUH

Dunaj, Avstrija, 8. aprila. — Kancler Dollfuss je postal varuh več sto avstrijskih otrok, ki so postali sirote brez staršev. Pred predsednikom dunajskega civilnega sodišča je Dollfuss prisegel klot varuh vseh otrok po celem Avstriji, katerih očete so izgubili življenje v socijalistični revoluciji v februarju.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

REKORD V ŠTEVILU VOJN

Neki profesor znane ameriške univerze Harvard se je zabaval s tem, da je sestavil statistiko vojn, tisoč let nazaj, za osem narodov Evrope.

Po profesorjevih številkah ima rekord Francija s 185 vojnami.

V skoraj strnjeni vrsti sledi Anglija s 176 vojnami. Rusija se postavi v tretjo vrsto s številko 151. Avstrija v četrto s 131.

Zelo v ozdaju je Španija s 75 vojnami. Italija jih s težavo zmole le 32. Nemčija se je osramotila z le 24 vojnami in Holandska dviga rdečo svetilko s 23 spori z orožjem brez vsakega pomena.

SEDEMURNI DELOVNİK V PREMGOVNI INDUSTRIJI

Premogovni magnati v Appalachian okrožju in zastopniki United Mine Workers of America, ki zastopajo 400,000 kopačev mehkega premoga, so se sporazumeli glede sedemurnega delovnika in petintrideset urnega delovnega tedna.

Stara pogodba je ugasnila dne 1. aprila. Z novo pogodbo se je zadovoljila večina premogovnih baronov, ki imajo zaposlenih 350,000 majnerjev.

V gotovih okrajih West Virginije, Kentucky in Tennessee se lastniki premogovnikov ne strinjajo s pogodbo. Unija namerava pozvati na štrajk 50,000 premogarjev. Do tega pa najbrž ne bo prišlo.

Možje v rovi, ki so dobivali po \$4.60 na dan, bodo vbodoče plačani po \$5.—. Tistim, ki so dobivali po \$4.20, bo zvišana plača za 40 centov. Plača za takozvano "mrtvo delo" bo povišana za deset odstotkov.

To drastično znižanje delovnega časa je prvo po 36 letih, ko je bil uveden osemurni delovnik.

Po mnenju izvedencev pa 35 urni delovnik nikakor ne zadošča, da bi bilo mogoče spraviti na delo vse nezaposlene majnerje. Četudi bi bilo obratovanje na isti višini kot je bilo leta 1928, bi bilo še vedno dovolj nezaposlenih majnerjev, kajti izboljšani stroji so izpodrinili na stotine delavcev.

Edinole trideset urni delovni teden bi predstavljal rešitev težavnega problema.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za \$ 2.50 Din. 100	Za \$ 9.25 Lir 200
\$ 5.00 Din. 200	" \$ 17.90 Lir 400
\$ 7.25 Din. 300	" \$ 44.00 Lir 1000
\$ 11.75 Din. 500	" \$ 87.50 Lir 2000
\$ 22.75 Din. 1000	" \$ 174.00 Lir 4000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih mestov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.
IZPLAČILO V AMERIŠKIM DOLARJEM
Za izplačilo \$5.00 morate poslati \$ 5.75
" " \$10.00 " " \$10.88
" " \$15.00 " " \$16.00
" " \$20.00 " " \$21.12
" " \$25.00 " " \$26.25
" " \$30.00 " " \$31.38
" " \$35.00 " " \$36.50
" " \$40.00 " " \$41.62
" " \$45.00 " " \$46.75
" " \$50.00 " " \$51.88

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.
Nujna nakazila izvršujemo po Office Letter za pristojbino \$1.—
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

Spet drzen vlom.

26. marca je neznan moški vlomil v hišo posestnika, gostilničarja in vinskega trgovca France Pavovca v Depale vasi pri Domžalah. Iz podstrešne sobe mu je ukradel ročno blagajno, težko okrog 25 kg. Kako je prišel v hišo, se še ne ve, ugotovili pa so, da je odklenil vrata, ki vodijo na podstrežje, vrata sobe, v kateri je bila shranjena blagajna, in skrinjo. Ostalih reči se v sobi ni dotaknil, čeprav je bilo v predalu omare poleg skrinje okrog 15,000 Din. Blagajno je v nahrbtniku odnesel na polje med Domžalami in Mengšem ter se ustavil tik peščenice jame v bližini mistijonice v Grobljah.

Pri jami ga je čakal tovariš. Oba sta se lotila blagajne z velikim kamnom, da bi jo razbila. Iz napol razbite blagajne sta vzela več starih avstrijskih cekinov in nekaj srebrnega drobiža. V blagajni je bilo tudi 14 hranilnih knjižic raznih zavodov za približno 300,000 Din. Zločinca je medtem opazil mucek Josip Habjan iz Trzinca, ki je delal na polju. Ko sta ga neznanca zagledala, sta blagajno vrgla v bližnjo meter globoko lužo in odšla v smeri proti Homen. Habjan je pristopil k jami in ker je opazil, da se dvigajo iz vode zračni mehurčki, je z daljšim kolom pričel drezati po vodi ter spravil na površje razbito blagajno, v kateri so bile še vse hranilne knjižice.

Pavovčevi dotlej še niso ničesar vedeli o vladu. Orožniki v Domžalah so takoj pričeli zasledovati oba zločinca. Pozvali so na pomoč tudi orožnike v Lukovici, ki so aratirali nekega sumljivega moškega.

Usoda vlomilcev iz vinskih gor.

Že več mesecev so poročali o vladu po Beli Krajini, zlasti v okolici Semčica. Največji med vsemi je bil vlom pri posestniku Golobčiču na Lipovcu, ker so tatovi odnesli 221 dolarjev in veliko vsoto v dinarjih. Že po prvih vladu je vodja semiške orožniške postaje Pirkovič pričel previdno zasledovati vladu, ki so jih ljudje krestili s "pojaši". Ko je imel že dovolj dokazov v rokah, je s svojimi orožniki 4. aprila presenetil v spanju družino Dajčmanov in sicer mater Ivano s hčerko Mimico, sinom Jakobom in njegovo ženo. Pri zasliševanju je družina vedno bolj padala v protislovja. Zato so jo orožniki izročili črnomeljškemu okrajnemu sodišču.

Orožniki seveda še niso mirovali, ampak so še cele tri tedne nemurno zasledovali in preiskovali različne vlome, dokler jih niso pojasnili še devet, od katerih so dobili v hiši Dajčmanov razno obleko, kuhinjsko posodo in druge go stvari, po katere so pokradeni latniki kar trumoma prihajali. Največ najdenega blaga je bilo last Sinkoviča iz Črnomlja, pri katerem je bilo nedavno vlomljeno v zidnico. Mnogo pokradenih stvari so našli tudi pri stari Hočvarjevi, ki je Dajčmane podpirala in v svoji hiši skrivala mnogo pokradenega blaga. Mnogi so našli celo obleke, ki so jim bile ukradene pred dvema in več leti, a za denarjem posestnika Golobčiča kljub vsemu prizadevanju ni bilo sledu. Pirkovič je zatorej preiskava nadaljeval, večkrat tudi ponoči. V

sredo 21. marca so se orožniki ponovno podali k stari ženi Kočvarjevi, da nadaljujejo zasliševanje. Pirkovič je na prav lep način zasliševal 12 let starega Jakobovega brata in ga povabil na sprehod, kjer mu je deček marsikaj zaupal. Slednjič, ko mu je orožnik zagotovil, da mu ne bo mati ničesar storila, če mu pove, kam so skrili pokradeni denar, je dečko priznal tudi to skrito mesto in ga odpeljal v hrib do neke škarpe, kjer je v zidu premaknil nekaj z blatom premazanih kamnov in iz odprtine vzel aluminijasto skatljico. V tej je Pirkovič našel 221 Golobčičevih dolarjev. Po zaslugi požrtvovalnih orožnikov je tako odkrita tatinska družba, ki je že nekaj let vznemirjala vso semiško župnijo in druge kraje. Najdelavnejša pri vladu sta bila brata in sestra Jakob in Mica Dajčman, ki je tudi znaknila dolarje in drugi denar in katero že tudi v Begunjah dobro poznajo. Nekatrat je šla v Karlovac, od koder si je po pošti nakazovala po 1000 Din in se potem zagovarjala, da dobi ta denar za alimente.

Dopisi.

Lorain, O.

Dne 14. aprila bo seja Slovenskega političnega kluba ob 7.30 zvečer v S. N. Domu in sicer v mali dvorani. Vabljeni ste vsi državljani in državljanke, da se te seje udeležite, ker se bo o več važnih stvareh razpravljalo. Po seji bo "fish fry" serviran vsem navzočim brezplačno. Poleg tega bo tudi prosta zabava. Bodite zagotovo vsi navzoči!

Nasvidenje!

Louis Balant.

ALI JE MRTVA ALI ŠE ŽIVI?

Varšavski listi poročajo, o nenavadnem dogodku, ki se je primeril v mestecu Markiju, ki leži kakšnih 20 km od Varšave. Tam je umrla neka 52letna ženska, z imenom Zofija Režička. Zdravnik je ugotovil, da Režička več ne bije srce, zelo pa se je čutil, da je truplo kljub temu obdržalo svojo toploto, obraz pa svojo naravno barvo in svežost. Skratka, mrtva Zofija je bila na oko kakor živa, zato se je duhovnik uprl pokopu.

Oblast je izvedela za to in je takoj odredila, da mora Režičko preiskati posebna zdravniška komisija. Komisija je potrdila, da je Zofija mrtva. Duhovnik pa se kljub temu ni dal prepričati in je trdil, da zahteva oblast od njega nekaj česar ne more izpolniti.

Domače prebivalstvo je seveda potegnilo z duhovnikom in je soglašalo z njim v domnevi, da ženska z rdečico na licu ne more biti mrtva, posebno še, ker se ni prav nič izpremenila telesna temperatura. Tako je nastal v Markiju upor proti pogrebu. Ljudje so poslali pred pokopališče stražo, ki pazi, da ne bi pokopali Režičke. Dogodek pa se je medtem razvedel do Varšave in vlada je poslala v Marki, da bi razpršila dvome prebivalcev, novo zdravniško komisijo.

Iz Jugoslavije.

Šolarček, ki dela z nožem umetnine

V Pecigradu blizu Bihača hodi v ljudsko šolo Salko Salkić, ki je napravil z navadnim žepnim nožem že več umetnin. Tako je izrezljal iz orehovine lesenega konjenika s sabljo v roki, kmečki voz z vpreženima voloma, plug in celo aeroplan s pilotom. Učitelji so prinesli vse to v Cazin in razstavili dečkove umetnine, ki se jim ljudje kar ne morejo načuditi.

Strašna smrt pod lokomotivo.

Iz Sremske Mitrovice poročajo, da se je pripetila na postaji v Sidu težka nesreča. Kmet Živan Kulačin iz Male Vašice se je vračal v domačo vas, pa je naletel na spuščene zatvornice. Pred njim je stalo več voz in kmetje so Kulačinu povabili, naj prisede, da mu ne bo treba hoditi peš. Res je prisedel k nekemu kmetu in ko je bil voz baš na tiru, je privozila lokomotiva in nesrečni Kulačin je prišel pod njeno kolesa. Zdrobila ga je tako, da so morali kose njegovega trupla pobirati po tiru.

Zaradi žene se je obesil.

32-letni zasebni uradnik Janko Lazar iz Sida se zadnje čase ni dobro razumel s svojo ženo, ki ga je varala in večkrat tudi ušla. Čeprav sta imela več otrok, se mu je žena vedno bolj odtujevala. To je moža tako potrla, da se je ponoči obesil.

Strojnik ubil upravitelja rudnika.

V rudniku blizu Kutine je ubil strojni Marko Benedikt upravitelja Alberta Amruška, očeta petih otrok. Povod za zločin je dal spor, ki je nastal med upraviteljem in strojnikom. Upravitelj je naročil strojniku, naj namaže cev na žagi z oljem, strojnik se je pa uprl, naka ga je upravitelj zapodil. Razjarjeni strojnik je pa pograbil ročno žago in udaril s njo Amruška po glavi. Amrušek je hotel strojnika udariti s krampom, ki mu ga je pa strojnik iztrgal iz rok in pobil nesrečnega na tla, tako da je kmalu izdihnil.

Maščevanje zavrnjenega ljubimca

V vasi Iliža pri Velikem Bečkereku se je odigrala krvava ljubavna tragedija. 20-letni posestnikov sin Dušan Markov je bil do ušes zaljubljen v 30-letno vdovo Terzezo Stojinovo, ki ga pa ni marala. Pretekli dne ji je pa poča-

kal pred njeno hišo in ko se je pojavila, je dvakrat streljal na njo. Nato je z nožem v roki planil na težko ranjeno vdovo in jo večkrat sunil v prsa. Stojinovo so prepegljali v bolnico, zaljubljenega fanta so pa zaprli.

Zaradi dveh dinarjev odgriznil ženi ustnico.

V vasi Turén se je posestnik Mati Cvek sprl z ženo Franco zaradi tega, ker je brez njegovega dovoljenja porabila dva dinarja. Žena ga je hotela pomiriti, obetajo mu, da mu bo denar že vrnila. Mož, ki je bil nekoliko vinen, se pa ni dal pomiriti, začel je ženo pretepati in končno ji je odgriznil ustnico. Resno poškodovano ženo so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Poskušan samomor Slovenke v Zagrebu.

Z okna prvega nadstropja v Beškovičevi ulici v Zagrebu je skočila 25-letna služkinja Alojzija Murko, doma iz pujske okolice. Obležala je nezavestna. Prepeljali so jo na kirurško kliniko, kjer so ugotovili hude notranje poškodbe. Njeno stanje je zelo resno. Vzrok poskušene samomora je baže nesrečna ljubezen.

ČE ZMANJKA VODE

Pred kratkim smo poročali, da vlada na Angleškem v zadnjih mesecih silovita suša, ki je povzročila prav nenavadne pripetljaje. Kakor znano, so oblasti začele prepovedati vsako nepotrebno tratenje razpoložljivih vodnih zalog in to prepoved je obcutil marsikdo na svoji koži — še težje nego pomanjkanje vode same.

Listi poročajo n. pr. o neki kmečki gospodinjici, ki se niti v tem času ni mogla odreči svojemu nagnjenju do absolutne čistote in je hotela na vsak način oprati pročelje svoje kočice. To so pa opazili sosede in ogorečeni nad takšno potratnostjo so jo naznanili policiji. Policija jo je obsodila za eksperiment na 10 funtov globo.

Kmet v neki drugi vasi je zavaroval svojo mlako proti — požaru. V vasi je bil namreč požar in ker ni bilo dovolj vode, so jo gasilci načrpali pač iz njegove mlake. V tej mlaki pa ima kmet svoje raje, in nerad bi videl, da bi mu "obselede na suhem". Če bi jo morale obsedeti, pa se hoče tolažiti s primerno odškodnino.

Se hujska reč se je primerila baptistovski župniku v kraju Ketterungu. Moral bi izvršiti več krstov, ker pa predpisuje baptistovski obrednik, da je krščena potopiti vsega v vodo in bi v sedanjem položaju pomenilo to tretiti za druge nujne stvari potrebno vodo, se je župnik krsta odpovedal in ga preložil do Velike noči. Do takrat je upal, bo na Angleško vendarle se vili blagodejno deževje.

Zoper revmatične bolečine
Trpljenje revmatičnih bolečin je hitro odstranjeno, če se dobro namazate z ANCHOR Pain-Expeller. Tako, ko se namazate s tem zanesljivim starim zdravilom, začutite gorčico in udobnost, kar vam dokazuje, da Pain-Expeller vrši svoje delo.
Ne trpite, če Pain-Expeller dela s tako presenetljivo učinkovitostjo. Pri vseh lekarnarjih — 35c in 70c velikosti. Samo pristni ima Sidro varstveno znamko.
PAIN-EXPELLER

Peter Zgaga

V Ameriki je vsepolno raznih društev in organizacij. Nekatera društva so jako previdna pri izboru svojih članov. Kandidat mora prestat vsakovrstne križe in težave, predno je sprejet.

Pri nekaterih društvih so še vedno v veljavi prastara pravila, da se preizkusi kandidatovo zmoglost in vztrajnost.

Na sprejemni večer polivajo kandidata z vodo, plaše ga z mrvaškimi glavami, bijejo ga in tolčejo, in če vse junaško prenese, je sprejet.

Med prohibicijo sem slišal značilno dogodbico. Značilno za tedanje ameriške razmere ter za sposobnost in nesposobnost kandidata.

Neko društvo je imelo čudne sprejemne ceremonije.

Vsak kandidat je moral pred sprejemom izpiti kvart žganja, potem pa pasti na vse štiri in zamukati ko krava.

Kandidat je je odpravil z doma v društveno dvorano. Ceremonija se je začela, toda preizkušnje ni ni prestal.

Na vprašanje, kako je bilo, je odvrnil:

— Imajo preveč težke pogoje. Kvart žganja mora človek izpiti, potem pa trikrat zamukati ko krava.

— Kvart žganja? — so se čudili prijatelji. — Ali ni malo preveč?

— Kaj bi bilo preveč? — je odvrnil kandidat — tisti kvart sem hitro in brez vsake nesreče izpraznil, samo pravilno mukati nisem znal.

Živimo v modernem času. Pravijo, da je človeštvo v tem času jako pokvarjeno, pa je res.

Živel je možak, ki je imel lepo ženo, pa še lepšo hčer. Precej lahkoživ je bil ter je včasih tudi skočil čez planke.

V hišo je zabral mladi možak, ter včasih ostajal po cele večere. Neke noči je pa pobegnil z njegovo hčerjo.

Oče se ni mogel potolažiti. — Čemu si ga puščal v hišo? — so mu očitali. — Vrata bi mu bil pokazal.

— Saj bi mu jih bil, če bi vedel, da lazi za mojo hčerjo. Mislil sem, da hodi za mojo ženo.

Delavci je sel v javno knjižnico te začel ogledovati velike skladišnice raznih knjig.

Posebno ena knjiga ga je presenetila. Bila je poldrugo pod debelo, platnice je pa imela dva jarda v kvadratu.

— Kakšna knjiga je to? — je vprašal knjižničarja ves presenečen.

— To je državni zakonik — mu je pojasnil knjižničar. — V tej knjigi so vse postave in vse določbe.

Delavec se je zamislil ter sam pri sebi modroval.

— Dosti predebela, dosti predebela. Že v školi smo se učili, da debelost škoduje. Posledica debelosti je včasih paraliza, včasih vodenica...

Nekatero ženske so preveč preponežne z modernimi nazori, nekatero premalo.

Prva je rekla: — Jaz sem najbolj srečna ženska na svetu. Poročila se bom s fantom, ki ga ljubim iz vsega srca.

— To ni nič — je rekla druga. — Mar ni še taka ljubezen. Ženska ima dosti več užitka, če se poroči z moškim, katerega ima kakšna druga rada.

Vsaka država ima svoje postave.

V New Yorku je naprimer treba iti po poročno dovoljenje h county clerku. Iti morata ženin in nevesta in poročno dovoljenje takoj dobita.

V Californiji je pa treba county clerka pet dni prej obvestiti.

V nekem posebnem uradu si preskrbi nevesta listino, v katero vpiše, koliko je stara, kdaj je bila rojena itd.

To listino mora nato poslati county clerku in čakati pet dni. Po petih dneh mora priti s svojim ženinom in dobi poročno dovoljenje.

Toliko so pa ženske vseeno izposlovale, da jim ni treba pet dni prej povedati, kako se ženin piše in kako mu je ime.

Najbrž je dosti takšnih, ki pet dni pred poroko še ne vedo, katerega bodo osrečile.

VSEUČILIŠNIKI SE VEŽBAJO ZA VESLAŠKO TEKMO

Veslaška skupina angleškega Cambridge vseučilišča se vežba za tekmo z veslači Oxford vseučilišča. Diaki Cambridge vseučilišča imajo že enajst let rekord. Lani so preveslali razdaljo 4½ milje v osemnajstih minutah in treh sekundah.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

FRANCOIS OSWALD:

POVEST O TATU

Ko je prišel Philippot do poletnega dvorca svojih prijateljev Mistingov, so trije moške kvartali na vrhu, petorica njihovih sinov je pa sedela ob strani in skušala prodreti v kartaske skrivnosti.

Stari Misting se je takoj obrnil na prijatelja: "Ravno prav prihajaš, dragi moj Philippot. Četrta boš pri igri."

"Brž sedi!" mu je živahno prigovarjal drugi.

"Očistil se boš že po igri," je dodal tretji.

"Z največjim veseljem," je odgovoril Philippot.

Prav za prav bi mu bilo ljubše, če bi mu bil pokazal njegovo sobo, a ni se upal znevoliti svojih prijateljev, ki so ga vsako leto za velikonočno povabilo v svoj dvorec. Sedel je torej za kvartasko mizo, položil poleg sebe svojo priljago in svojo palico — elegantno palico iz dragocenega trsta.

"Kak lepo palico ima!" je pripomnil eden izmed Mistingov.

"Čudovita!" vzklikne drugi.

"Sijajna!" potrdi tretji.

"Da, ni slaba," odvrne Philippot, "in vrhu tega ni ne draga.... Kupil sem jo pred večerajšnjim v Novem Bazarju. Stane samo dvajset frankov."

"Pa menda ne res?" vzklikne eden.

"Nemogoče — dvajset frankov taka palica!" pravi drugi.

"Sale zbijaš!" doda tretji.

"Kaj bi zbijaš šale! Če pa pravim, da je res," de Philippot in se doda: "Če vam je moja palica tako všeč, mi bo ljubše, če bom mogel vsakemu izmed vas ponuditi tako palico. Čez tri dni se vrnem v Pariz, kamor me kličejo opravki. O-stalo mi bo par ur prostega časa, da grem v Novi Bazar...."

"In nam?" vpraša eden izmed sinov.

"Kajpak, da dobite tudi vi take palice. Tri in pet je osem. Kupil bom osem palic...."

In Philippot se veselo zasmije.

Ko je Philippot zapustil pariški kolodvor na Montparnasse, je šel v najbližjo restavracijo, kjer je bil zelo ježen. Sedel je za prazno mizo in naročil piva. Nato je začel prebirati liste. Naenkrat pogleda na uro in opazi, da ima samo še par ur časa, da nakupi, kar se je bil namenil. Brž potegne denarnico, vzame frank, ga položi na mizo in odhiti proti vratom.... Ko je bil že z eno nogo zunaj, je zaslišal za seboj oster klic:

"Primitte ga! Tat...."

Philippot se obrne. Neki bradat gospod skoči k njemu in mu iztrga palico iz rok. Philippot ves zardi in zajecja:

"Oprostite, gospod.... dovolite, da se vam opravičim.... Samo v slepi naglici sem se zmotil in vzel vašo palico. Vedita, da sem Philippot, bogat trgovec z vinom. Zato pil sem se bil v liste in pozabil na nujen opravek. Zakasnili sem se. Pomotoma sem potem v naglici pograbil vašo palico, ki je bila blizu mene in mimo tega podobna moji palici, ki sem jo sinoči pozabil pri mojih prijateljih na kmeth...."

Vendar je gospod Philippot ob svojem odhodu iz restavracije dobro čutil, da nikakor ni prepričal bradatega gospoda, ki je, vrnivši se na svoj prostor, godrnjal sam pri sebi: "Streliš tudi! Bil je zadnji čas!"

Philippot je ugotovil, da mu preostaja do odhoda vlaka še dobra ura časa. Stopil je v restavracijo, v kateri so ga bili ta dan imeli za tata.

"S svojo navzočnostjo," si je dejal, "bom preganjal sum, ki bi ga mogli imeti proti meni natakariji in restavratu spričo moje dopoldanske zmedenosti."

Takoj je sedel za mizo in položil poleg sebe osem palic, ki jih je bil kupil v Novem Bazarju. Tedajci pogleda kvišku in opazi bradatega

gospoda od dopoldne, ki ga posmehljivo motri. Philippot prebledi.

"Do zlodja," si misli, "ta gospod najbrž sodi po tem svežnju palic, da sem tat specialist za palice in da pozimi kradem sukne, polti pa palice. Vidi, da moj današnji lov ni bil brezuspešen.... Ali ne bi raje kar odšel!"

A za to ni imel več časa. Bradat je vstal, pristopil k njemu, ga prijateljsko potrpljal po rami in zamrmral:

"Ne bojte se.... V tem se spoznam.... In dovolite, da vam čestitam: osem palic v par urah!.... Prav umetnik ste v svoji stroki.... Mogla bi se sporazumeti!.... Imam načrt, pri katerem bi rabil dobrega tovariša in pomočnika...."

Ko se je Philippot po prven presenečenju zbral, je začel sam pri sebi takole premišljevat:

"Glej, glej, to ni vsakdanji prijetljaj in priliko imam, da se maščujem, in najsi tudi zaradi tega zamudim vlak. Čakaj me, lopov! Ti si me predpoldne osramotil, zdaj bomo videli, kdo se bo nazadnje smejal. Takoj obvestim policijo!"

"Oprostite, dragi prijatelj," je dejal na glas, "takoj se pomeniva o vašem zanimivem predlogu. Skočim samo po opravku in se takoj vrnem.... V par minutah bom zopet nazaj...."

Ko se je Philippot vrnil v spremstvu dveh detektivov, bradatega gospoda ni bilo več v restavraciji. Izginil je. A z njim je izginilo tudi osem njegovih palic.

Note...

PESMI Z NOTAMI:

NOTE ZA KLAVIR	
Slovenska korčeniča (Pavčič) 10 zvezkov	30
Vsak zvezek po	30
8 mladinskih pesmi (Adamčič)	50
NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA	
Šest narodnih pesmi (Prelovac)	80
MEŠANI IN MOŠKI ZBOR	
Slovenski akordi (Adamčič)	75
I. zvezek	75
Pomladanski odmevi, II. zv. ..	45
Ameriška slovenska lira (Holmar)	1
Orlovski himne (Vodopivec) ..	120
MOŠKI ZBOR	
Trije moški zbori (Pavčič) — Izdala Glasbena Matica ..	40
Narodna nagrobna (Pavčič) ..	35
Gorski odmevi (Laharnar) ..	45
2 zvezka	45
DVOGLASNO	
Naši himni	50
MEŠANI ZBORI:	
Planinske, (Laharnar) ..	45
II. zvezek	45
Trije mešani zbori, Izdala Glasbena Matica ..	45
RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:	
Domovini (Foerster) ..	40
Izdala Glasbena Matica ..	40
Gorske cvetlice, (Laharnar) ..	45
Četvero in petoro raznih glasov ..	45
Jaz bi rad rudečih rož, Moški zbor z bariton solom in priradho za drospev ..	20

CERKVENE PESMI:

Domači glasi, Cerkvene pesmi za mešan zbor	1
Priložnostne pesmi za cerkevne in društvene slavnosti ..	60
13 mešani in 3 moški zbori — (A. Grum) ..	1
V pevalnični noči (H. Sattner) ..	1
12. Tantum Ergo (Premrl) ..	50
Mašne pesmi za mešan zbor — (Sattner) ..	50

NOTE ZA CITRE:

Koželjski: Poduk v Igranju na citrah, 4 zvezki	3
--	---

NOTE ZA TAMBURICE:

Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor in petje, (Bajuk) ..	1
--	---

Naročilo z Money ordrom pošljite na:
KNJIGARNO "GLAS NARODA"
216 West 18th Street NEW YORK, N. Y.

ZADNJE PARLAMENTARNE VOLITVE V ITALIJI

TRST, 21. marca

V Italiji se vršijo v nedeljo parlamentarne volitve, s katerimi naj italijanski narod poslednjič izrazi svojo politično voljo. Seveda bodo to volitve le po imenu in ne bodo imele nikakega pravka z resničnimi volitvami. Za naš narod ob Soči in v Istri pa bodo zopet novo ponižanje in na žalost tudi novo trpljenje.

Ko so bili končno izločene od vsakega političnega udejstvovanja v državi vse druge stranke in skupine, si je fašistični režim prikočil volilni sistem tako, da je praktično postal nemogoč volilni rezultat, ki zanj ne bi bil stoddostno ugoden. Z vsedravnim enotnim volilnim okrožjem je onemogočil, da bi prišlo po posameznih poslancih v parlamentu kakorkoli do izraz raskokulturne razlike med posameznimi italijanskimi deželami, kakor n. pr. med južno in severno Italijo, ali pa divergentni pokrajinski gospodarski interesi, kakor so tržski in beneški ter drugi.

Fašističnim vodstvom 13 državnih stanovskih zvez, ki so dobile has pred kratkim zaradi večje gotovosti se vladne komisarije, in 30 drugim korporacijam, je Mussolini dal pravico imenovati 1000 poslanskih kandidatov, da bi tako vsaj deloma ohranil videz ljudskega političnega udejstvovanja. Velikemu fašističnemu svetu pa je bila pridržana pravica, da izbere iz predlaganega tisoča 400 najbolj zanesljivih in uglednih kandidatov, ki bodo sedaj v nedeljo izvoljeni za poslance. Volilci ne morejo nič več izbirati. Voliti smejo le da ali ne, vseh 400 kandidatov ali pa nobenega.

Praksa krajevnih volilnih komisij je prizadnjih volitvah 1. 1929 pokazala, da je znal fašistični režim izigravati še celo po zakonu zajamčeno tajno glasovalno pravico. — Vsak volilec je dobil po dve glasovnici, pritrilni in odklonilni. Eno je v volilni kabini uničil, drugo oddal v kuverti volilnemu komisariju. Pritrdilne glasovnice so bile natisnane v barvah italijanske trobojnice in so bile zaradi tega tudi na zunan temnejše od odklonilnih. Tako je mogel pač sleherni volilni komisar kar sproti dognati, kdo izmed volilcev je glasoval za, kdo proti režimu. Oni redki, ki so si drznili glasovati proti, so seveda potem občutili trdo pest fašizma. Vrh tega pa so jih kaznovali še s tem, da jih za sedenje volitve sploh niso več vpisali v volilne imenike.

PAZITE SE PRED STALNIM KAŠLJANJEM

Kakor poroča zdravstveni komisar mesta New York, so nedavno odkrili 500 slučajev tuberkuloze med odraslimi nezaposleni v mestu New York.

Vsled zdravniške preiskave kakih 20.000 oseb je zdravstvena oblast izdala sledeče svarilo proti ranim predznakom tuberkuloze:

Ako imate kašelj ali ako kdo v družini ima kašelj, ki traja že nekoliko tednov, pojdite k svojemu zdravniku. Nočemo prestrašiti vas, ali kašelj, ki ne odneha, in stalna telesna slabost dostikrat so znak tuberkuloze. Najbolj varno je vprašati zdravnika za nasvet, ki naj se posvetuje tudi s specializmom za prsne bolezni.

Ako nimate denarja za specijalista, obrnite se na mestno zdravstveno oblast. V mestu New York, na primer, delujejo posebne zdravstvene postaje v to svrhu, takozvane Chest Diagnosis Stations. Ni nikakega stroška, ali pacient mora iti tja le, ako je poslan od zdravnika. Izid preiskave se obvesti zdravniku pacienta.

Ako pacient nima denarja niti za zdravnika in hoče biti preiskovan od teh specialističnih postaj, naj se obrne na tuberkulozne klinike, ki jih vzdržuje zdravstvena oblast. Take klinike se nahajajo v vseh ameriških mestih.

Nikdar ne bi odkrili toliko neoprečakovanih slučajev tuberkuloze, ako bi vsakdo ravnal malo bolj previdno in razumel, da vztrajajoči kašelj je svarilo, ki pove, da se moramo paziti pred hujšim zlom.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

Sluga ga je presenečeno gledal in nehoteno se je zdrzil pri misli na obup, ki se bo postal viteza, ko zasliši grozno vest.

Kako bi ga mogel obvestiti o tem? Kar je porinil grof naslanjač od sebe, vzel z velikimi uradnimi črkami popisani list, pozvonil slugi in mu izročil dopis, rekoč:

— Odnese ta dopis poveljniku jetnišnice v Chateletu.

Picarda so pekla tla pod nogami.

Najprej se je delal, kot da hoče skočiti za odhajajočim služabnikom, potem se je pazno vrnil k pisalni mizi, misleč, da bo grof sedel nazaj v naslanjač.

Toda grof je bil zelo razburjen in začel je hoditi dolgih korakov po sobi.

Picard je sledil vsakemu njegovemu koraku in s pogledom, glasom in kretnjami je odobraval vse, kar je rekel njegov gospod.

In vse ga je izredno zanimalo, kar je govoril grof izključno o vitezu de Vaudreyu.

Poličijski ravnatelj je zatrjeval, da bo neizprosen v kazni, ki mora zadeti njegovega nečaka.

— Ostanje v ječi... tako dolgo, dokler se njegov nespametni ponos ne ukloni kraljevi volji.

— Toda... toda... je ječljaj Picard, — so jetniki, ki so leta in leta ostali v Bastilli.

— Drugi pa sploh nikoli niso prišli iz nje.

— Toda njega... njega gospod grof menda ne bo pustil umreti na slami v ječi.

Sluga je delal tisti hip tako smešen obraz da se je grofova jeza poglobila.

— Pomiri se. Kljub svoji jezi vem, kako globoko si udan svojemu gospodu. Zatiskaš celo oči nad njegovimi grehi, ki jih smatraš za nedolžne prestopke. Tudi te nočem pustiti v domnevi, da bo grešnik končal svoje življenje v podzemni ječi. Ne. Priporočil sem ga še posebej guvernerju.

Picard se ni mogel premagati, da bi ne vzkliknil:

— Ah, to je pa res plemenito!... Ali je priporočen... čisto posebej?

— Da, Picard. Spi v celici, ki je malone spahnica. Guverner je odredil, naj se hodi ječar večkrat prepričat, če ima kakšno posebno željo... Poleg tega se ječar hlina korak da krši svoje dolžnosti s tem, da nudi vitezu na prodaj vse, kar si poželi. Vidiš, dobri Picard, da je odtod do vlažne jetniške slame še zelo daleč.

Presenečeni sluga je poslušal z največjim zanimanjem vse, kar mu je pravil de Linieres.

In njegov obraz, malo prej še tako zbehan, je postal naenkrat miren, zadovoljen.

Človek bi mislil, da je našel pot, kako priti do zaprtega viteza.

Grof je potem odslovil slugo z naročilom, naj se vrne k vitezu, čim bi se trdovratnež uklonil.

Toda v Picardu je zavrela kri, čim je zvedel, kako ravna z njegovim gospodom v Bastilli.

Ni si torej dal dvakrat reči, naj odide.

Vrnil se je v svojo sobo in začel kovati načrt pobege, ki bi omogočil vitezu rešiti se še pravočasno iz ječe, da bi lahko osvobodil Henriko.

Borba proti volji in moči policijskega ravnatelja se mu ni zdela niti nemogoča, niti pretežka. Upal je, da bo premagal vse ovire, ki so ga zadrževale na vsakem koraku in mu zapirale pot k cilju.

Dobro uro so rojile Picardu po glavi najdrznejše misli, končno se je pa ustavil na eni.

Sklenil je napotiti se naslednjega dne v Salpetriero; tam se je hotel pogumno predstaviti, kot da ga pošilja sam policijski ravnatelj. Na vsak način je hotel videti Henriko.

— Vrag me vzemi, — je pomislil, — če se mi ne bo posrečilo potolažiti drage gospodične, da ne bo obupavala.

In ničesar ni izpremenil na tem načrtu, ko se je predstavil kot prvi komornik grofa de Linieres, kar mu je na stežaj odprlo vrata jetnišnice.

— Kako! — je vzkliknila sestra Genovefa, — torej na povelje vašega gospoda, gospoda policijskega ravnatelja, je to dekle...

Njen pogled se je ustavil zdaj na Picardu ki je spretno skrival svojo zadrego, zdaj zopet na Henriki, ki se je ozirala nanj, kakor da hoče vprašati, kjer je Roger.

Toda Picard je spregovoril kar sam.

— Častita sestra, — je dejal samozvestno, — visok položaj nalaga včas težke dolžnosti.

— Kaj hočete reči s tem?

— Da se je postaven fant do ušes zaljublil v lepo dekle, — je nadaljeval Picard, ne da bi se dal motiti.

Skrivaj se je pa ozrl na presenečeno in prestrašeno Henriko.

— Dekle je pa tudi pošteno, to mi lahko verjamete. Kaj hočete, častita sestra, treba je rešiti čast slavnega doma, in odstranjen bo... predmet nezaželjene ljubezni.

Sestra Genovefa je povsila oči; zdaj je razumela, zakaj so dekleta zaprli. In že je hotela Marjano pokarati, da ji je tako preprečevalno govorila o njenih krepostih.

Toda Henrika je ni pustila dolgo pod tem mučnim vtisom. Boletno je začutila v zmedenem Picardovem odgovoru skrito ost. Kri ji je zalila obraz in obrnjena k Picardu je odgovorila živo:

— Mar nisem vpičo vas odklonila roko viteza de Vaudreya?

Predstojnica je poslušala v nadi, da bo hotela Henrika vsaj ublažiti pred njo težo svojega greha, če se že ne bo opravičevala. Ko je pa zaslišala njen odgovor, je bila globoko gungjena.

— To je storila? — je vprašala Picarda. — Ali je to res?

— Res!... Primoran sem priznati to.

Te besede so opravičevale Henriko. Sestra Genovefa je iztegnila roke, rekoč:

— O ubogo dete!... In prignali so vas sem... kot zločinko.

— No, kaj sem vam rekla, častita mati? — se je oglasila tudi Marjana.

Picard je napeljal pogovor na tisto, kar ga je posebno zanimalo. Šlo mu je res za to, da bi mu dovolili med štirimi očmi spregovoriti s Henriko.

— Odklonili ste roko viteza de Vaudreya, — je dejal, — to je res... Toda ta... plemeniti žrtev ne zadostuje... in to morate tudi sami razumeti, gospodičma.

Potem se je pa spoštljivo poklonil sestri Genovefi, rekoč:

— In če mi bo izvolila častita sestra dovoliti, da vam sporočim voljo gospoda policijskega ravnatelja...

— Kar sporočite ji, — je dejala sestra Genovefa, — pustiva vaju sama.

In obrnjena k Henriki je pripomnila: — Pogum, dete moje!

Odšla je z Marjano, ki je tudi zašepetala Henriki.

— Le pogum!

(Dalje prihodnjič.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

